



KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Landskapslagstiftning om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning

1996-97

nr 4

FR nr 14

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning. Försöket skall inledas hösten 1997 och pågå under åren 1997-2001. Lagen föreslås utformad som en ramlag. En mer detaljerad reglering av utbildningen föreslås intagen i en försöks- och utvecklingsplan som antas av landskapsstyrelsen.

Syftet med försöksverksamheten är att successivt höja utbildningens nivå och erbjuda större bredd i utbildningen inom sektorerna sjöfart, teknik, vård, hotell- och restaurangservice samt ekonomi. Försöksverksamheten skall bidra till en utveckling av det åländska arbetslivet genom utbildning, utvecklingsarbete och tillämpad forskning. Den operativa ledningen av yrkeshögskoleverksamheten sköts av en projektchef, som biträds av en styrgrupp. Förvaltningen och övervakningen av verksamheten handhas enligt förslaget av en ledningsgrupp.

Utskottets förslag

Utskottet omfattar landskapsstyrelsens förslag med vissa ändringar.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

Utskottet konstaterar att den föreslagna landskapslagen om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildningen syftar till att under en försöksperiod bygga upp en åländsk yrkeshögskola inom specifika yrkesområden. Avsikten är att de åländska ungdomarna skall erbjudas möjlighet att i landskapet erhålla en högre yrkesutbildning. Försök med yrkeshögskoleutbildning har redan under en längre tid bedrivits i riket. Även i Sverige pågår ett försök med viss kvalificerad yrkesutbildning. Trots att det i den finländska och i den svenska försöksverksamheten finns skillnader är målet för verksamheten detsamma, dvs. att utveckla utbildningsstrukturer som leder till internationellt jämförbara examina. För att Ålands yrkeshögskola skall bli ett konkurrenskraftigt och attraktivt alternativ bör samma målsättning präglade utvecklingen av yrkeshögskoleutbildningen på Åland. I det åländska försöksprojektet kan man dessutom dra nytta av de erfarenheter av yrkeshögskoleverksamhet som vunnits i riket och i Sverige.

Den i lagen föreslagna åländska yrkeshögskolan skall bedrivas i form av ett försöks- och utvecklingsprojekt fram till år 2001. Innan försöksperioden avslutas avser landskapsstyrelsen att utgående från de erfarenheter försöket ger inleda beredningen av de lagstiftningsåtgärder som är nödvändiga för att göra Ålands yrkeshögskola permanent. Eftersom Ålands yrkeshögskola kommer att ha karaktären av ett försöksprojekt anser utskottet att organisationen borde vara enkel och tydlig, samtidigt som det bör finnas möjligheter till förändringar under försöksperioden. En sådan flexibilitet förutsätter en klar ansvarsfördelning och en relativt långt gående delegering. Enligt framställningen finner landskapsstyrelsen det också angeläget att redan från början av projektet prioritera utvecklandet av både organisations-, besluts- och finansieringssystemen för yrkeshögskoleverksamheten mot en långt driven självständighet. Utskottet omfattar framställningens intentioner. Det är enligt utskottet vidare angeläget att yrkeshögskolans organisation ses över under projektets gång och att en utvärdering av organisationen finns tillhands när beredningen av de lagstiftningsåtgärder som gör yrkeshögskolan permanent inleds. Hänsyn bör i detta sammanhang tas till berörda skolors organisationer.

Utskottet konstaterar att det under försöksperioden kan uppstå situationer som inte förutsetts under planeringen av verksamheten. Om så är fallet måste justeringar vidtas efter hand som problem uppstår, för att yrkeshögskolan skall fungera på bästa möjliga sätt under hela perioden. Utmärkande för ett försöksprojekt är att en verksamhet under en viss avgränsad tid prövas, omprövas och utvärderas. Lagförslaget om yrkeshögskolan är därför också utformat som en ramlag samtidigt som detaljbestämmelserna intas i en försöks- och utvecklingsplan. Försöks- och utvecklingsplanen utarbetas av styrgruppen och fastställs av landskapsstyrelsen. Planen kan vid behov ändras i samma ordning.

Enligt framställningen är den huvudsakliga målgruppen för yrkeshögskolan landskapets invånare och arbetslivet på Åland. Utbildningen skall anpassas till arbetslivets krav på utbildad arbetskraft och de studerande skall ges sådana fördjupade teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att självständigt och i arbetslag utföra kvalificerade uppgifter i arbetslivet. Målsättningen med utbildningen bör vara att erbjuda de studerande en utbildning som gör dem till en attraktiv och konkurrenskraftig arbetskraft på den åländska arbetsmarknaden men även utanför Åland, eftersom den åländska arbetsmarknaden inte kan förväntas erbjuda arbetstillfällen till alla som utexamineras från Ålands yrkeshögskola. Utbildningen bör också bidra till den studerandes personliga utveckling. Utbildningen skall bl.a. främja utvecklingen av den studerandes kommunikativa och sociala kompetens. Verksamheten i yrkeshögskolan bör dessutom utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar, främja principen om alla människors lika värde samt jämställdhet mellan könen. Vidare skall verksamheten bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och

hänsyn till miljön. Dessa målsättningar präglar redan i dag grundskoleutbildningen och utbildningen efter grundskolan på Åland. Genom att lyfta fram samma målsättningar också i yrkeshögskoleutbildningen betonas vikten av att de studerande också i sin yrkesroll skall handla i enlighet med nämnda värderingar och principer. Ju starkare de studerande kan identifiera sig med dessa grundläggande värderingar desto mer kan de tillföra det åländska arbetslivet.

Eftersom utbildningsutbudet i yrkeshögskolan skall anpassas till det åländska arbetslivet och dess förhållanden bör utbildningsprogrammen enligt utskottet inriktas på de branscher som kan förväntas efterfråga arbetskraft på Åland. En sådan anpassning av utbildningen kräver att information om de behov av yrkesutbildad arbetskraft som finns och kan förväntas finnas på Åland inom en uppskattningsbar framtid kontinuerligt når de förvaltningsorgan som planerar och styr utvecklingen av utbildningsprogrammen. I framställningen sägs också att yrkeshögskoleutbildningen avser att bidra till utvecklingen av det åländska arbetslivet och regionens näringsliv genom utbildning, utvecklingsarbete och tillämpad forskning. För att ett kontinuerligt utbyte av information av det här slaget skall äga rum mellan Ålands yrkeshögskola och det åländska arbetslivet krävs enligt utskottet att rutiner och förutsättningar skapas för en fortlöpande kommunikation. Kontakter med arbetsmarknader och andra yrkeshögskolor utanför Åland bör också etableras och hållas levande, både i avsikt att hålla utbildningsprogrammen aktuella och i fas med den utveckling som sker i andra skolors utbildningsprogram samt på arbetsplatserna och för att knyta praktikplatser till yrkeshögskolan. En relativt stor del av utbildningstiden skall tillbringas på en praktikplats. För att Ålands yrkeshögskola skall kunna placera ut de studerande på kvalitetsmässigt goda praktikplatser måste fasta kontakter knytas till arbetsplatser. Ett system för praktikhantering bör därför inrättas så att det alltid finns tillgängliga praktikplatser för alla elever. Ålands yrkeshögskola bör också ombesörja att handledarkurser arrangeras för praktikanthandledare. Man bör sträva till att det finns en utbildad praktikanthandledare på varje praktikplats.

För att stärka Ålands yrkeshögskolas konkurrensmöjligheter med andra yrkeshögsskolor bör en egen profil utvecklas. Det bör finnas goda möjligheter att ta fasta på områden där man på Åland besitter särskilda färdigheter. Ett exempel på en sådan färdighet är entreprenörskap. De studerande bör förberedas och tränas i att starta självständiga verksamheter. Även utbildningsprogrammets kvalitet har stor betydelse för dem som söker till yrkeshögskolans utbildningsprogram. Tillräckliga resurser bör reserveras för att upprätthålla minst samma kvalitetsnivå på utbildningarna som motsvarande utbildningar vid andra yrkeshögskolor. Utskottet anser att det vid utvärderingen av projektet noga bör övervägas vilka utbildningsprogram som skall upprätthållas inom yrkeshögskolan. Skolan bör prioritera kvalitet framom kvantitet. Det kan t.ex innebära att något utbildningsprogram får läggas ned sedan försöksprojektet utvärderats. De

kvalitetssystem som utarbetas under försöksperioden är viktiga instrument för att mäta och säkra kvaliteten på utbildningsprogrammen. Kvaliteten på utbildningen är dessutom beroende av kompetensen hos lärarna. Här har utskottet erfarit att frågetecken kvarstår om hur och när behörighetskraven skall vara uppnådda hos lärarkåren vid yrkeshögskolan. Utskottet anser att landskapsstyrelsen snarast bör klarlägga de här frågeställningarna.

Utskottet har också erfarit att frågetecken kring antagningskriterierna och rekryteringsunderlaget till de planerade utbildningsprogrammen finns. Det är fortfarande oklart om vissa yrkesutbildningar skall godtas som tillräckliga vid antagningen. I de fall där de befins vara otillräckliga bör frågan om kompletteringsutbildning lösas så snart som möjligt.

Till sist har utskottet funnit att kostnadskalkylerna för försöksverksamheten med yrkeshögskolan är osäkra bl.a. på grund av frågeställningar som kan besvaras först under försöksperiodens gång. Det är möjligt att kostnaderna kommer att bli avsevärt högre än vad som nu kalkylerats. Utskottet vill därför betona att yrkeshögskolan inte får orsaka att andra utbildningssektorer eller studerandegrupper får mindre resurser. Eftersom många frågor tillsvidare är öppna anser utskottet att lagtinget bör få ta del av en utvärderingsrapport om försöksverksamheten. Utvärderingsrapporten skall delges lagtinget senast under vårsessionen 1999. Utskottet har därför fogat en hemställningskläm till betänkandet.

Detaljmotivering

1. Landskapslag om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning

1 § Ändringsförslaget är av språklig natur.

2 § Enligt utskottet är de studerande en viktig målgrupp för yrkeshögskolans verksamhet samtidigt som deras intresse av att ta del av utbildningen är ett av de viktigaste kriterierna för skolans existens.

Utskottet föreslår att framställningens 3 § 2 mom. flyttas till 2 § 2 mom. Momentet är en målsättningsbestämmelse och bör därför ingå i 2 § där övriga målsättningar för verksamheten anges. Av motiveringen framgår att avsikten är att erbjuda en högklassig yrkeshögskoleutbildning som internationellt sett är jämförbar med den utbildning som ges i exempelvis riket och Sverige. Utskottet vill framhålla att målsättningen bör vara att utbildningen håller hög klass i ett europeiskt perspektiv och att den leder till internationellt jämförbara examina.

3 § Paragrafens 2 mom. föreslås flyttad till 2 §. Se motiveringen ovan.

5 § Ändringsförslaget är av språklig natur.

6 § Ändringen i 2 mom. föreslås i förtydligande syfte. Ändringen i 5 mom. är av språklig natur.

7 § Framställningens 3 mom. innehåller bestämmelser om jäv. Utskottet föreslår i förtydligande syfte att momentet flyttas till en ny separat paragraf, 8 §. Övriga ändringar är av språklig natur.

8 § I framställningen ingår jävsbestämmelserna i 7 § som stadgar om ledningsgruppens sammanträden. Utskottet föreslår i förtydligande syfte att jävsbestämmelserna flyttas till en ny separat paragraf. För att uppnå konformitet med jävsbestämmelserna i förslagen till landskapslag om utbildning efter grundskolan och kommunallag för landskapet Åland, som för närvarande behandlas i lagtinget, föreslår utskottet att den som jävet gäller skall delta i avgörandet av frågan om jäv.

9 § (8 §) I paragrafens 2 punkt föreslår utskottet att studieförberedande utbildning vid gymnasiet skall utgå. Denna utbildning är på en lägre nivå än Ålands yrkeshögskola varför en överflyttning inte bör vara möjlig. Vidare föreslås en ändring av språklig natur.

10 § (9 §) Bestämmelsen ger landskapsstyrelsen möjlighet att delegera ledningsgruppens uppgifter, som denna har med stöd av lagen, vidare till projektchefen eller styrgruppen. Utskottet anser att ledningsgruppen kan anförtros rätten att själv delegera sina uppgifter som den har med stöd av lagen. De begränsningar som ställs upp i 2 mom. hindrar ledningsgruppen från att delegera vissa uppgifter även efter den av utskottet föreslagna ändringen.

13 § (12 §) Ändringsförslagen är av språklig natur.

15 § (14 §) Enligt förslagets 1 mom. fastställer landskapsstyrelsen examensbenämningarna och närmare bestämmelser om yrkeshögskoleexamina. Utskottet anser att examensbenämningarna bör väljas så att de så långt som möjligt kan identifieras med motsvarande utbildningar i Europa. Detta rekommenderas med tanke på att man strävar till att utveckla utbildningsstrukturer som leder till internationellt jämförbara examina. Utskottet föreslår vidare att paragrafens 2 mom. utgår som onödigt.

17 § (16 §) Ändringen föreslås i förtydligande syfte.

19 § (18 §) I paragrafens 2 mom. anges att landskapsstyrelsen i samråd med berörda skolor och instanser fastställer grunderna och de allmänna kriterierna för antagning av studerande till utbildningen. Utskottet anser att det mest naturliga vore att ledningsgruppen utarbetar grunderna och de allmänna kriterierna för antagningen i samråd med övriga instanser. Landskapsstyrelsen fastställer sedan på förslag av ledningsgruppen grunderna och de allmänna kriterierna för antagning av studerande till utbildningen.

22 § (21 §) Framställningens 21 § innehåller bestämmelser om hur utbildningsprogrammen inom yrkeshögskolan skall tas fram. Av 1 mom. framgår att landskapsstyrelsen i försöks- och utvecklingsplanen fastställer de sektorer inom vilka utbildningsprogram skall erbjudas samt beslutar om utbildningsprogrammen. Eftersom de sektorer inom vilka utbildningsprogrammen skall tas fram redan framgår i framställningens 3 § föreslår utskottet att bestämmelsen i 1 mom. denna paragraf utgår och ersätts med en bestämmelse om att landskapsstyrelsen fastställer utbildningsprogrammen i försöks- och utvecklingsplanen.

26 § (25 §) Utskottet föreslår en ändring i framställningens bestämmelse om opartiskt bemötande så att bestämmelsen blir kongruent med motsvarande bestämmelse i förslaget till landskapslag om utbildning efter grundskolan.

27 § (26 §) Ändringsförslagen är av språklig natur.

28 § (27 §) Ändringarna föreslås i förtydligande syfte.

31 § (30-31 §§) Enligt förslaget kan ledningsgruppen, om särskilda skäl föreligger, anställa annan personal i offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande. Utskottet anser att ordinarie personal inte bör anställas under försöksperioden, varför utskottet föreslår att en begränsning intas så att personal endast anställs på viss tid under försöksperioden. I framställningens 31 § stadgas att ledningsgruppen anställer och avskedar personal i privaträttsligt anställningsförhållande. Eftersom framställningens 30 § också ger ledningsgruppen rätt att anställa personal i privaträttsligt anställningsförhållande föreslår utskottet att bestämmelsen i 31 § utgår. Då ledningsgruppen har behörighet att anställa personal följer av allmänna avtalsrättsliga principer att den också är den instans som kan avskeda samma personal.

33 § Utskottet föreslår att begreppet "kompetens" ersätts med begreppet "behörighet" i kongruens med motsvarande bestämmelse i förslaget till landskapslag om utbildning efter grundskolan. 4 mom. föreslås utgå eftersom det inte ger någon egentlig vägledning om de avvägningar som skall göras när en person utnämns till en tjänst. Skicklighet och lämplighet är värdeegenskaper som bedöms enligt en fri skala till

skillnad från avgörandet om någons behörighet för tjänst. Övriga ändringsförslag är av språklig natur.

34 § Ändringsförslaget är av språklig natur.

36 § Utskottet föreslår att framställningens 36 § skall utgå. Den föreslagna bestämmelsen ger landskapsstyrelsen rätt att medge undantag från varje stadgande i lagförslaget liksom de föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Detta är enligt utskottet ett alltför omfattande bemyndigande. I motiveringen till paragrafen hänvisas till att det under försöksperioden kan uppkomma situationer där avvikelser kan behöva göras från vissa bestämmelser i lagen. Utskottet anser att ett sådant bemyndigande är onödigt eftersom lagen är utformad som en ramlag och i sig inte utgör ett hinder för att verksamheten förändras under försöksperioden. De mer detaljerade bestämmelserna om försöksprojektet skall intas i en försöks- och utvecklingsplan vars innehåll utarbetas av styrgruppen och fastställs av landskapsstyrelsen. Planen kan vid behov ändras i samma ordning. Vidare finns det flera bestämmelser i lagen som av rättsäkerhetsskäl inte bör omfattas av en möjlighet att medge undantag. Om en avvikelse från lagen ändå skulle visa sig vara nödvändig kan landskapsstyrelsen i en framställning föreslå en lagändring under försöksperioden.

36 § (37 §) I framställningen föreslås att beslut som landskapsstyrelsen fattat enligt denna lag eller de bestämmelser som givits med stöd av den överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i självstyrelselagen. Bestämmelsen motiveras med att ledningsgruppen och styrgruppen inte är myndigheter underställda landskapsstyrelsen i enlighet med 25 § självstyrelselagen varför besvär över lagligheten av besluten skall anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Enligt utskottet kan dock den förvaltningsorganisation som skapas genom lagen inte anses vara avsedd att utgöra en del av landskapsstyrelsens centralförvaltning. De beslut som fattas i Ålands yrkeshögskolas namn bör därför kunna överklagas till Ålands förvaltningsdomstol medan beslut som fattats av landskapsstyrelsen skall kunna överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Ur rättsäkerhetssynpunkt är det motiverat att elever, lärare och annan personal som är föremål för myndighetsutövning har möjlighet att överklaga beslut som berör dem till Ålands förvaltningsdomstol i stället för till högsta förvaltningsdomstolen. Därtill anser utskottet att besvärparagrafen bör utformas kongruent med besvärbestämmelsen i förslaget till landskapslag om utbildning efter grundskolan.

37 § (38 §) Ändringsförslaget är av språklig natur.

38 § Utskottet föreslår lagens ikraftträdelsedag lämnas öppen för landskapsstyrelsens avgörande.

2. Landskapslag om ändring av 2 § landskapslagen om studiestöd

Utskottet föreslår att lagens ikraftträdelsedag lämnas öppen för landskapsstyrelsens avgörande.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 10 mars 1997 inbegärt kulturutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Harriet Lindeman, projektchefen Gösta Helander, t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson, lagberedningssekreteraren Hans Selander, rektorn Viveka Häggblom vid Ålands handelsläroverk, rektorn Diana Axén vid Ålands hotell och restaurangskola, projektledaren Robert von Pfaler vid Ålands teknolog centrum samt t.f. byråföreståndaren Casper Wrede.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Lundberg, vice ordföranden Viveka Eriksson, ledamöterna Eklöw, Holmberg och Häggblom (delvis) samt ersättaren Gustafsson (delvis).

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar de i framställningen ingående lagförslagen i följande lydelse:

1. LANDSKAPSLAG om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning

(Ingressen lika som i framställningen).

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

(1 mom. lika som i framställningen).

Med yrkeshögskoleutbildning avses (*uteslutning*) sådan högre eftergymnasial yrkesutbildning som anordnas vid Ålands sjöfartsläroverk, Ålands tekniska läroverk,

Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands vårdinstitut eller på annat sätt i enlighet med de villkor, förutsättningar och kvalitetskrav som framgår av bestämmelserna i denna lag. Den utbildningsverksamhet som med stöd av denna lag bedrivs vid nämnda skolor bildar ett samarbetsnätverk som benämns **Ålands yrkeshögskola**.

(3 mom. lika som i framställningen).

2 §

Utbildningens mål

Utbildningen skall erbjuda de studerande en kvalificerad högre yrkesutbildning. Utbildningen skall utgående från arbetslivets krav och kravet på att utveckla detta ge de studerande sådana fördjupade teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att självständigt och i arbetslag utföra kvalificerat yrkesarbete.

Verksamheten skall genom pedagogiskt utvecklingsarbete och pedagogisk fortbildning garantera en hög kvalitativ nivå på utbildningen.

(3 mom. lika som framställningens 2 mom.).

3 §

Försöksverksamheten

(1 mom. lika som i framställningen).

(2 mom. utesluts)

4 §

(Lika som i framställningen).

2 kap.

Förvaltning

5 §

Projektchef och styrgrupp

Yrkehögskoleutbildningen leds av en projektchef biträdd av en styrgrupp. För styrgruppens sammanträden skall i tillämpliga delar bestämmelserna om ledningsgruppens sammanträden iakttas.

(2-4 mom. lika som i framställningen).

6 §

Ledningsgrupp

(1 mom. lika som i framställningen).

Ledningsgruppen består av ordförande för direktionerna för de skolor som *ingår i försöksverksamheten*, företrädare för den vetenskapliga forskningen, företrädare för

de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen, en förträdare för lärarna samt minst en företrädare för de studerande. Flertalet av ledamöterna i ledningsgruppen skall dock vara företrädare för arbetslivet. Landskapsstyrelsen utser ordförande och vice ordförande bland ledningsgruppens medlemmar.

(3 och 4 mom. lika som i framställningen).

Landskapsstyrelsen bestämmer arvoden och andra ersättningar till *medlemmarna* i ledningsgruppen.

7 §

Ledningsgruppens sammanträden

(1 mom. lika som i framställningen).

Ledningsgruppen är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel *majoritet*. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid personval då lotten avgör. Faller rösterna lika vid behandling av disciplinärt ärende *vinner* den åsikt som företräder den lindrigaste påföljden.

(3 mom. *utesluts*)

(3 mom. lika som framställningens 4 mom.).

8 § (ny)

J ä v

Vid behandling av ärende skall de i 16 § landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse (42/71) ingående bestämmelserna om jäv iakttas i tillämpliga delar. Har frågan om jäv uppkommit skall frågan omedelbart avgöras. Den som jävet gäller skall delta i avgörandet av frågan om jäv. Om jäv ansetts föreligga skall den jävige avlägsna sig från mötet under den tid ärendet behandlas.

9 § (Framst. 8 §)

Ledningsgruppens uppgifter

Ledningsgruppen skall särskilt verka för *yrkeshögskolans* utveckling och samarbete med arbetslivet. Ledningsgruppen skall dessutom

1) besluta om principerna för tillgodoräknande av tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller andra prestationer för att uppnå yrkeshögskoleexamen,

2) besluta om de arrangemang som erfordras för överflyttning av studerande från redan påbörjade utbildningsprogram på högre nivå vid landskapets yrkesutbildande skolor (*uteslutning*) eller motsvarande utbildningar utanför landskapet till utbildningsprogram enligt denna lag,

3) årligen tillställa landskapsstyrelsen budgetförslag och rapporter i enlighet med försöks- och utvecklingsplanen,

4) handha frågor som gäller samarbete med högskolor och andra yrkeshögskolor samt internationellt samarbete och

5) sköta övriga angelägenheter som enligt sakens natur kan hänföras till ledningsgruppens uppgifter.

10 § (Framst. 9 §)

Delegering

(*Uteslutning*) Ledningsgruppen kan besluta att en uppgift som, enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ankommer på ledningsgruppen skall handhas av projektchefen eller styrgruppen.

(2 mom. lika som i framställningen).

11 och 12 §§

(Lika som framställningens 10 och 11 §§).

13 § (Framst. 12 §)

Lärarnas uppgifter

Till lärarnas uppgifter hör att med beaktande av bestämmelserna i landskapslagen om utbildningen efter grundskolan (*uteslutning*) undervisa inom de program som berörs av försöksverksamheten.

3 kap.

Utbildningen

14 §

(Lika som framställningens 13 §).

15 § (Framst. 14 §)

Yrkehögskoleexamina

(1 mom. lika som i framställningen).

(2 mom. *utesluts*)

16 §

(Lika som framställningens 15 §).

17 § (Framst. 16 §)

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket (*uteslutning*) är svenska.

(2 mom. lika som i framställningen).

18 §

(Lika som framställningens 17 §).

19 § (Framst. 18 §)

Antagning av studerande

(1 mom. lika som i framställningen).

Landskapsstyrelsen fastställer *på förslag av ledningsgruppen* grunderna och de allmänna kriterierna för antagning av studerande till utbildningen.

20 och 21 §§

(Lika som framställningens 19 och 20 §§).

22 § (Framst. 21 §)

Utbildningsprogram

Yrkehögskoleutbildningen ordnas i form av utbildningsprogram med inriktning på särskilda sektorer inom arbetslivet som kräver yrkeskunskap. *I försöks- och utvecklingsplanen fastställer landskapsstyrelsen utbildningsprogrammen.* Av beslutet skall framgå åtminstone utbildningsprogrammets namn, examensbenämningar och omfattning uttryckt i studieveckor. Vid behov kan även inriktningalternativ samt övriga preciseringar anges i beslutet. För varje utbildningsprogram skall finnas en programansvarig person.

(2 mom. lika som i framställningen).

4 kap.

Studiesociala förmåner

23 och 24 §§

(Lika som framställningens 22 och 23 §§).

5 kap.

Studerande

25 §

(Lika som framställningens 24 §).

26 § (Framst. 25 §)

Opartiskt bemötande

De studerande skall bemötas opartiskt så att ingen diskrimineras på grund av kön, *funktionshinder*, social, *religiös eller* kulturell bakgrund eller annan därmed jämförbar omständighet.

27 § (Framst. 26 §)

Rättelse av bedömning av studieprestation

Den studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna tillämpats på *henne*

eller honom.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sin studieprestation kan skriftligen eller muntligen begära rättelse av den lärare som utfört bedömningen inom 14 dagar från det att den studerande fått del av (*uteslutning*) bedömningen. Är den studerande fortsatt missnöjd med lärarens beslut skall ärendet hänskjutas till styrgruppen för avgörande.

28 § (Framst. 27 §)

De studerande skall följa av *ledningsgruppen* fastställda regler för verksamheten. (2 och 3 mom. lika som i framställningen).

29 och 30 §§

(Lika som framställningens 28 och 29 §§).

6 kap.

Personal

31 § (Framst. 30 §)

Projektchef och annan personal

(1 mom. lika som i framställningen).

Försöksverksamheten skall huvudsakligen skötas av befintlig personal vid de skolor som deltar i försöksverksamheten. Ledningsgruppen kan *för viss tid inom försöksperioden*, om särskilda skäl föreligger, anställa annan personal i offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande.

(3 och 4 mom. lika som i framställningen).

31 §

(*Utesluts*).

32 §

(Lika som i framställningen).

33 §

Behörighetskrav

Behörighetskraven för *projektchefen* fastställs av landskapsstyrelsen.

Behörighetskraven för annan personal bestäms i försöks- och utvecklingsplanen.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja dispens från fastställda *behörighetskrav*.

(4 mom. *utesluts*).

**7 kap.
Särskilda bestämmelser**

34 §

Privat studerande

Den som inte är *antagen som studerande* vid en utbildning som omfattas av denna lag har rätt att i särskild examen tentera kurser eller ämnen eller delar av dessa i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

35 §

(Lika som i framställningen).

36 §

(*Utesluts*).

36 § (Framst. 37 §)

Besvär

Beslut som fattats av ledningsgruppen, styrgruppen eller projektchefen med stöd av denna lag kan överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

(2 mom. lika som framställningens 1 mom.)

37 § (Framst. 38 §)

Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och *tillämpningen* av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

38 § (Framst. 39 §)

Ikraftträdelse och giltighetstid

Denna lag träder i kraft den (*uteslutning*) och omfattar den utbildning som enligt denna lag påbörjats före utgången av år 2001.

(2 och 3 mom. lika som i framställningen)

2.

**LANDSKAPSLAG
om ändring av 2 § landskapslagen om studiestöd**

(Ingressen lika som i framställningen)

(Lika som i framställningen).

Denna lag träder i kraft den (*uteslutning*) och omfattar den utbildning som enligt landskapslagen om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning (/) påbörjats före utgången av år 2001.

(2 mom. lika som i framställningen).

Utskottet föreslår vidare

att lagtinget hemställer om att landskapsstyrelsen låter utvärdera försöksverksamheten med yrkeshögskoleutbildning och delger lagtinget utvärderingsrapporten senast under vårsessionen 1999.

Mariehamn den 20 mars 1997

Ordförande

Gunnar Lundberg

Sekreterare

Marine Holm-Johansson

